

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 48. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 2. september 2021

Tidspunkt: kl. 12.45

Sted: vær. 1-133

Til stede: Anne Sophie Callesen (RV), Søren Søndergaard (EL), Kim Valentin (V) og Orla Østerby (UFG).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen.

Kim Valentin fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Forslag til ændringsbudgetter til EU's 2021 budget

Finansministeren forelagde begge punkter til orientering og henviste generelt til samlenotaterne.

a) Ændringsbudget nr. 4

– *Vedtægtelse*

KOM (2021) 0444

KOM (2021) 0444 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20) – bilag 769 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Kommissionens forslag til ændringsbudget 4 er et teknisk ændringsbudget, der alene vedrører korrektioner af EU-budgettets indtægtsside. Isoleret set medfører ændringsbudgettet en reduktion i det danske EU-bidrag på 835 mio. kr. i 2021. Ændringsbudgettet indeholder to hovedelementer.

For det første implementerer ændringsbudgettet den nye ordning for EU's egne indtægter. Det betyder bl.a., at vi nu indkasserer den historisk store danske EU-rabat på 2,8 mia. kr. om året. Det betyder også, at det nye EU-bidrag baseret på mængden af ikke-genanvendt plastemballage bliver indført.

Den isolerede effekt af, at vi nu overgår til den nye ordning for EU's egne indtægter, er en reduktion i det danske EU-bidrag på 1,6 mia. kr. i 2021.

For det andet vedrører ændringsbudget 4 opdaterede skøn for medlemslandenes toldindtægter, bni, og momsbase samt en opdatering af niveauet for bødeindtægter og Storbritanniens bidrag til EU-budgettet. Det er en fast, årlig teknisk opdatering af skønnene for medlemslandenes EU-bidrag, så de baseres på seneste tilgængelige skøn.

Det opdaterede tekniske skøn fører isoleret set til et dansk merbidrag på 785 mio. kr. i 2021. Stigningen skyldes især, at den danske økonomi har udviklet sig bedre end tidligere skønnet. Danmarks bni udgør nu en lidt større andel af EU's samlede bni. Derfor skal vi betale en lidt større del af EU's budget. Med andre ord: Baggrunden for stigningen er, at det går godt for dansk økonomi. Ikke bare i absolutte tal, men også relativt til de andre EU-lande.

Den samlede isolerede effekt af ændringsbudget 4 og dets overgang til den nye ordning for EU's egne indtægter og de opdaterede økonomiske skøn er en reduktion i det danske EU-bidrag på 835 mio. kr. i 2021.

Samlet set kan regeringen støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 4. Det skal især ses i lyset af, at der er tale om tekniske justeringer til indtægtssiden, som følger af den nye MFF-aftale, og at ændringsbudgettet teknisk opdaterer indtægtssiden på baggrund af seneste økonomiske skøn for medlemslandenes EU-bidrag.

Kim Valentin: Det er godt, at Danmark har set en positiv udvikling i bni, men i sig selv er stigningen jo ikke særligt stor. Måske forholder det sig snarere sådan, at de andre landes bni'er blot er faldet mere end den danske. Vil ministeren sætte nogle flere ord på det forhold?

Hvor ofte foretager man de her opdaterede skøn? Skal det have udviklet sig x pct. i en retning, eller hvad er proceduren?

Finansministeren: Stigningen i bni – og dermed i vores EU-bidrag – er et udtryk for, at Danmark i forhold til de andre EU-lande har klaret sig bedre igennem krisen. Medlemsstaternes EU-bidrag udregnes ud fra landenes relative bni-andel. Den seneste økonomiske udvikling har medført, at Danmarks bni-andel er steget fra 2,29 pct. til 2,37 pct. Stigningen medfører isoleret set et øget bidrag på 625 mio. kr. Det er en stor stigning, men den sker på en glædelig baggrund: Det går godt i dansk økonomi; vi har ikke haft lige så stor økonomisk nedgang og stigning i gæld som andre lande.

Man foretager som udgangspunkt de her skøn én gang om året, men det er muligt at gøre det to gange på et år, hvis der forudses større ændringer.

b) Ændringsbudget nr. 5

– Vedtagelse

KOM (2021) 0460

KOM (2021) 0460 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20) – bilag 769 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Kommissionens forslag til ændringsbudget 5 vedrører humanitære indsatser for syriske flygtninge i Tyrkiet. Det er vigtigt at være opmærksom på, at dette ændringsbudget ikke vedrører situationen i Afghanistan. Det kommer vi formentlig til at vende tilbage til på et senere tidspunkt.

Konkret vedrører ændringsbudget 5 midler til det sociale nødsikkerhedsnet, som yder bidrag til mere end 1,8 millioner flygtninge, som befinder sig i Tyrkiet. Den planlagte overgang fra humanitær bistand til udviklingsbistand står til at finde sted i begyndelsen af 2023. Kommissionen oplyser, at den nuværende bevilling står til at udløbe i marts 2022, hvorfor der er behov for at forpligte nye midler til indsatserne.

Samlet set vedrører Kommissionens forslag 250 mio. euro i forpligtelser. Heraf foreslås 100 mio. euro finansieret via omprioriteringer, og derved øger forslaget forpligtelsesniveauet med 150 mio. euro i 2021. Forslaget medfører ikke en stigning i betalingsniveauet. Derfor har forslaget ikke indvirkning på det danske EU-bidrag i 2021.

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 5, idet der er tale om humanitære indsatser til håndtering af flygtninge i nærområderne. Det er en hensigtsmæssig anvendelse af EU-midler med stor EU-merværdi. Regeringen anerkender, at merudgifterne i Kommissionens forslag delvist modgås ved omprioriteringer. Regeringen vil dog lægge vægt på, at merudgifterne i videst muligt omfang finansieres via omprioriteringer. Helt på linje med alle andre merudgifter.

Søren Søndergaard: Er ministeren sikker på, at pengene til de syriske flygtninge i Tyrkiet rent faktisk kommer de syriske flygtninge til gode og ikke bare ryger ud i det store intet, hvor vi ikke ved, hvad de bliver brugt på?

På side 2 i samlenotatet står der, at den humanitære bistand til flygtninge i Tyrkiet i primo 2023 vil overgå til udviklingsbistand. Hvad betyder det i praksis? Her tænker jeg f.eks. på måden, man udbetaler på, og hvordan man fører kontrol.

Finansministeren: Vi har fra dansk side ingen intentioner om at sende penge til Tyrkiets præsident, Recep Tayyip Erdoğan, med ændringsbudget 5. Vi vil gerne hjælpe de flygtninge, som befinder sig i Tyrkiet. Pengene kanaliseres via Kommissionen til diverse nødhjælpsorganisationer. Ifølge Kommissionen vil EU som i tidligere lignende sager have fuld strategisk og operationel kontrol over programmerne. Alle midler vil kunne spores, og programmerne vil blive fulgt af Revisionsretten og Europa-Parlamentet.

NOT Vi sender et skriftligt svar om implikationerne af, at noget af bistanden overgår til udviklingsbistand. På den måde kan vi redegøre mere detaljeret.

Anne Sophie Callesen: Jeg er også meget interesseret i svaret på, hvad det betyder, at pengene bliver omprioriteret til udviklingsbistand. Svarer det til den øvelse, som regeringen også ynder at foretage herhjemme, hvor den traditionelle udviklingsbistand bliver brugt på nye indsatser, der skal bidrage til kampen mod migration i nærområder? Alt afhængig af hvordan det bliver fremlagt, er det jo ikke i sig selv problematisk. Det problematiske er imidlertid, hvis pengene er taget fra indsatser, som havde til formål at bekæmpe de grundlæggende årsager til migration samt mere langsigtede udviklingspolitiske indsatser.

Kim Valentin: Vil der alligevel komme et merbidrag, hvis omprioriteringerne viser sig ikke at være tilstrækkelige?

NOT **Finansministeren:** Så vidt jeg husker, er der i ændringsbudget 5 foretaget omprioriteringer for ca. 100 mio. euro af de i alt 150 mio. euro. Det vil sige, at der stadig udestår ca. 50 mio. euro. Regeringen håber, at man ligeledes vil være i stand til at finde de resterende midler via omprioriteringer. Hvis dette ikke kan lade sig gøre, vil midlerne skulle findes ved hjælp af en stigning i EU-bidraget. I den forbindelse skal det dog siges, at dette ikke vil finde sted i 2021, men først på et senere tidspunkt. Vi oversender et skriftligt svar med detaljerne.

Søren Søndergaard: Jeg bliver rigtig glad, når ministeren siger, at de syriske flygtninge skal have deres penge. Jeg bliver mindre glad, når ministeren lader forstå, at det er noget, Kommissionen har sagt. Revisionsretten har foretaget en undersøgelse af faciliteten for flygtninge i Tyrkiet, og jeg tillader mig lige at læse fra resuméet i særberetning nr. 27/2018:

»Kommissionen indførte passende foranstaltninger til at overvåge de humanitære projekter. Den største begrænsning var de tyrkiske myndigheders afvisning af at give adgang til data om modtagerne under de to projekter for kontant bistand. Faktisk kunne hverken Kommissionen eller Revisionsretten følge projektets modtagere fra registrering til betaling.«

Jeg vil derfor opfordre ministeren til endnu en gang at spørge ind til, om der rent faktisk er sket en forbedring på området, og om Kommissionen er lige så sikker som dengang på, at de nye penge kommer frem.

Det er et problem, når vores revisionsret siger, at det faktisk ikke er muligt at følge betalingerne, for det vil sige, at de kan være havnet i alle muliges lommer, f.eks. Erdoğan's. Og det er jo slet ikke meningen. Jeg er sikker på, at mange skatteborgere i Danmark og EU gerne vil være med til at hjælpe nogle af de stakkels flygtninge, som er i nød, fordi de har måttet flygte fra borgerkrigen i Syrien. Men det er straks noget andet, hvis pengene går til Erdoğan's paladser.

Vil ministeren følge op på dette, så vi på senere møder kan få en forvisning om, at pengene rent faktisk kommer de rette til gode.

Finansministeren: Danmark bakker op om og arbejder målrettet på at presse på for et stærkt kontrolregime. De penge, der bliver afsat i ændringsbudget 5, skal gå til at hjælpe de flygtninge, der er i Tyrkiet. De skal ikke gå til andre formål end det, der er blevet besluttet. I det omfang man har svært ved at følge det helt til dørs, er man nødt til at oppe sig og finde veje til det. Det er regeringen optaget af. I praksis hører sagen til hos udenrigsministeren, men dette er regeringens holdning til det.

En opfølgning på dette punkt fandt sted under det lukkede punkt Eventuelt.

Punkt 3. Uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre den 6. september 2021

EUU alm. del (20) – bilag 769 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren forelagde punktet til orientering og henviste generelt til samlenotatet.

1. Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF) og rådsimplementerende beslutninger om EU-landenes genopretningsplaner

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0408, KOM (2021) 0419 og KOM (2021) 0431

Videokonference 6/9-21 – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2020) 0408 – bilag 9 (Danmarks genopretningsplan iht. EU's genopretningsfacilitet)

KOM (2020) 0408 – bilag 8 (kopi af svar fra FIU vedr. skitsen til genopretningsplanen)

KOM (2020) 0408 – bilag 6 (kopi af svar i FIU om dansk genopretningsplan om anvendelse af midler fra genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – bilag 5 (Kopi af svar i FIU om udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – bilag 4 (kopi af svar i SAU om forhandlingerne om genopretningsfonden i forhold til økonomisk støtte og EU's sortliste)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 9 om, hvordan processen og kontrolmekanismen er i forbindelse med udbetalinger til medlemslandene under genopretningsfaciliteten, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 8 om manglende dialog og høring af interessenter i uddannelsessektoren forud for indleveringen af genopretningsplanen, fra børne- og undervisningsministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 7 om hvorfor regeringen ikke har et eneste initiativ vedrørende børn og uddannelse i genopretningsplanen indsendt til EU-Kommissionen, fra børne- og undervisningsministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 6 om manglende information af Europaudvalget om budgettering af midler, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 5 om kommunikation om anvendelse af midler, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 4 om efterlevelse af alle kriterierne indeholdt i art. 3 i forordningen om genopretningsfaciliteten, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 3 om anvendelse af midler fra EU's genopretningsfond, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 2 om, hvordan udpeges de grønne og digitale projekter fra dansk side, der forventes finansieret gennem genopretningsfonden (Recovery and Resilience Facility), fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 1 om genopretningsplanens påvirkning på modtagerlandenes bruttogæld, fra finansministeren
EU-note (20) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanerne)
EU-note (20) – E 16 (EU-nyt af 11/12-20 om løsning på budgetveto)
Videokonference 26/7-21 – bilag 2 (skriftlige forelæggelse af vk Økofin 26/7-21)
EUU alm. del (20) – bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098, FO vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EUU 16/6-20)

Finansministeren: Økofin-rådet skal igen gøre status over implementeringen af genopretningsfaciliteten og skal godkende rådsimplementerende beslutninger for to landes genopretningsplaner. Som I ved, har Kommissionen siden medio juni løbende fremlagt vurderinger og forslag til beslutninger vedrørende de enkelte landes planer, der herefter skal godkendes i Rådet.

Økofin godkendte 13. juli 2021 Kommissionens forslag til rådsbeslutninger vedrørende genopretningsplanerne for de første 12 lande, herunder Danmark. Desuden: Portugal, Spanien, Grækenland, Luxembourg, Østrig, Letland, Slovakiet, Tyskland, Italien, Belgien og Frankrig.

På Økofin 26. juli blev der godkendt beslutninger for yderligere fire lande: Kroatien, Cypern, Litauen og Slovenien.

På det kommende Økofin 6. september er der lagt op til at behandle forslag til rådsbeslutninger vedrørende Tjekkiet og Irland. Forslagene ventes efterfølgende formelt vedtaget i skriftlig rådsprocedure, idet økofinrådsmødet er et uformelt virtuelt møde, hvor der ikke kan træffes formelle beslutninger.

Begge planer får topkarakterer af Kommissionen på de fleste kriterier, herunder de vigtige kriterier om klimamål, og begge planer får en samlet positiv vurdering. Topkarakterer på de fleste kriterier er også en nødvendig betingelse for en samlet positiv vurdering. Kommissionen vurderer bl.a., at alle tiltag i de to planer opfylder »do no significant harm«-princippet. Udgifterne til klimatiltag udgør ca. 42 pct. af begge planer, dvs. over kravet om mindst 37 pct. Også kravet om mindst 20 pct. til digitale tiltag er opfyldt, da de digitale tiltag udgør 22 pct. i Tjekkiets plan og 32 pct. i Irlands plan. Planerne indeholder klimatiltag såsom energieffektivisering af bygninger og mere bæredygtig transport. På det digitale område prioriteres bl.a. tiltag til mere digitalisering af den offentlige sektor og fremme af digital innovation.

Regeringen er tilfreds med, at planerne får en positiv vurdering og opfylder forordningens krav. Regeringen kan tilslutte sig Rådets ventede vedtagelse af de rådsimplementerende beslutninger vedrørende Tjekkiet og Irland på baggrund af Kommissionens forslag. Tilslutningen baserer sig på en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanerne, hvor karaktererne opfylder minimumskravene i forordningen. Dette er i overensstemmelse med mandatet givet her i Europaudvalget 8. juli 2021 forud for økofinrådsmødet 13. juli 2021.

Regeringen er særligt optaget af, at alle landes planer leverer konkret handling med henblik på den grønne omstilling. Regeringen finder det endvidere meget vigtigt, at modtagerlandene efterlever

EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper og lægger her stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf. Det gælder særligt retsstatsmekanismen, som etablerer en forbindelse mellem retsstatsprincipperne og udbetaling af EU-midler.

På økofinrådsmøderne den 13. juli og 26. juli 2021 understregede jeg således, at både regeringen og Folketinget lægger vægt på efterlevelse af retsstatsprincipperne og vigtigheden af at følge op på relevante landespecifikke anbefalinger, herunder for at sikre effektiv anvendelse af genopretningsmidlerne. Tilsvarende synspunkter blev fremhævet af flere lande, eksempelvis Sverige, Finland og Nederlandene. Jeg har i Økofin også fremhævet, at vi fra dansk side har store forventninger til, at Kommissionen vil holde nøje øje med dette i de udestående genopretningsplaner, samt at vi ser frem til en aktivering af retsstatsmekanismen. Endelig har jeg fremhævet behovet for drøftelser i Rådet, hvor der følges op på planernes bidrag til den grønne omstilling.

De øvrige EU-lande ventes også at kunne støtte rådsbeslutningerne for Tjekkiet og Irland. Godkendelse af Tjekkiets og Irlands planer vil bringe det samlede antal godkendte planer op på 18. Der udestår derefter 9 planer, der ventes behandlet i andet halvår 2021 og eventuelt senere.

Når et lands plan er godkendt, kan der anmodes om forudbetaling af 13 pct. af landets midler. De resterende midler udbetales i de kommende år i rater, i takt med at landet opnår de aftalte mål og milepæle. Efter opnåelse af milepæle og mål kan et land på halvårlig basis anmode Kommissionen om udbetaling af direkte støtte og/eller lån. Kommissionen vurderer anmodningen under høring af EU's Økonomiske og Finansielle Udvalg, hvor alle EU-lande er repræsenteret, hvorefter Kommissionen træffer beslutning om udbetaling. Der vil altså være en løbende proces i de kommende år med udbetalinger baseret på overvågning af landenes fremskridt.

Afslutningsvis kan jeg i øvrigt oplyse, at der er et uformelt økofinrådsmøde i Slovenien 10.-11. september 2021, hvor der vil være uformelle drøftelser af forskellige aspekter af den finansielle regulering, genopretningen og skatteområdet samt IMF-spørgsmål. Det er et uformelt møde, så der er ikke lagt op til konkrete beslutninger. Vi kommer tilbage til de centrale temaer på normale rådsmøder, hvor sagerne naturligvis vil blive forelagt Europaudvalget i henhold til de gældende procedurer.

Resten af året er der planlagt formelle økofinrådsmøder i oktober, november og december.

Den fungerende formand: Jeg vil gerne have lov at kvittere for den solide gennemgang af genopretningsfaciliteten, og hvad der ligger bag ved alle beslutningerne.

Søren Søndergaard: Jeg husker det, som om udbetalingerne i genopretningsfaciliteten først skulle finde sted, når den var ratificeret i alle landene. Er det rigtig husket? Og betyder det i så fald, at genopretningsfaciliteten er ratificeret i alle lande, når nu udbetalingerne er gået i gang?

Hvad er status over situationen med Polen og Ungarn? Retsstatsmekanismen bliver nævnt, og det fremgår desuden, at deres planer ikke er godkendt endnu. Hvad er i ministerens vurdering tidsrammen for dette? Og hvordan hænger det helt præcis sammen med spørgsmålet om retsstatsmekanismen?

Det fremgår af samlenotatet, at Irland rent faktisk har givet garantier for at tage initiativ til at bekæmpe skatteunddragelse og skatteplanlægning. Hvad er det for nogle garantier, man har fået, og hvad er det helt konkret for initiativer, der er tale om?

Irland er jo ikke det eneste skattelyland i EU. I EU ligger verdens største skattelyland, Luxembourg. Men Luxembourg *har* allerede fået godkendt deres plan. Var der lignende skattelykrav til Luxembourg, som der har været for Irland?

I den oprindelige landerapporteringsplan i forbindelse med det europæiske semester har der været krav om, at Spanien skulle gennemføre pensionsnedskæringer. Er forhandlingerne med Kommissionen rent faktisk endt med, at Spanien vil gennemføre nedskæringerne?

Det fremgår, at Sverige som del af genopretningen har forpligtet sig til at liberalisere reglerne for almene boliger. Men det udløste jo som bekendt en regeringskrise og er aldrig blevet gennemført. Kan Sverige stadig få udbetalt genopretningsmidler, når de ikke lever op til kravene?

Finansministeren: Tak for de pæne ord fra den fungerende formand. Jeg ser det som et udtryk for et godt samarbejde.

Søren Søndergaard spørger, om forordningen er vedtaget. Det er den, og derfor kan der udbetales midler til landene, selvfølgelig afhængig af at man lever op til de mål og milepæle. Det er en forudsætning for det.

Vurderinger og forslag vedrørende planer for de resterende ni lande ventes at blive offentliggjort af Kommissionen i løbet af andet halvår. Forslagene ventes efterfølgende at blive behandlet på møder i Økofin. Der er endnu ikke klarhed over den nærmere timing og præcise videre proces, men det ser generelt ud til, at de resterende indsendte planer lever op til kravene om at prioritere grøn og digital omstilling, selv om der også her kan være forskelle i ambitionsniveau.

Skatteområdet er en national kompetence i EU, og EU kan ikke tvinge et land til at hæve sine skatter. Med det sagt arbejder regeringen naturligvis for fair beskatning, og et kriterie i genopretningsfaciliteten er, at der i planerne skal være fulgt tilstrækkelig effektivt op på en væsentlig del af lande-anbefalingerne. Det gælder også lande-anbefalinger relateret til skatteområdet, og disse vedrører for Irland bl.a. bekæmpelse af aggressiv skatteplanlægning og at udvide skattebasen. Den irske genopretningsplan indeholder initiativer, som skal følge op på de områder.

NOT De meget specifikke spørgsmål om Luxembourg, Spanien og Sverige kan jeg ikke give et tilfredsstillende svar på i dag. Derfor foreslår jeg, at vi i stedet oversender skriftlige svar. På den måde kan vi gå mere i dybden med de rejste problemstillinger.

Anne Sophie Callesen: Regeringen lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter. Det bakker Radikale Venstre naturligvis op om. Men mener regeringen rent faktisk, at Kommissionen har gjort nok på dette område og har været hurtigt nok ude med retningslinjer? Fra Europa-Parlamentet har der lydt kritik af, at der ikke har været handlet hurtigt nok. Mener regeringen, at retningslinjerne er tilstrækkelige, som de er nu, eller er der behov for at stramme op?

Kim Valentin: Hvor meget er regeringen egentlig villig til at slække på kravene om fundamentale rettigheder og retsstatsprincipperne med de fremtidige godkendelser af genopretningsplanerne? Hvilke værktøjer vil man tage i brug, hvis nogle lande ikke lever op til kravene?

Tjekkiet genopretningsplan har fået tre B'er – det er flere end gennemsnittet. Har der været et problem med Tjekkiet, og hvori består det i så fald? Der har jo lige været valg i Tjekkiet, så derfor kan der jo have været nogle grundlæggende problemer med at få reformerne tilstrækkelig specificeret.

Finansministeren: Regeringen er overordnet set meget tilfreds med aftalen om retsstatsmekanismen, der – bl.a. på grund af et dansk pres – for første gang etablerer en forbindelse mellem retsstatsprincipperne og EU's budget, så det kan få mærkbare konsekvenser at bryde retsstatsprincippet. Det er rigtig godt, at vi har fået det med ind i budgettet, og det er vigtigt, at der bliver fulgt op på det. Til europaudvalgsmødet den 8. juli 2021 rejste både Anne Sophie Callesen og Kim Valentin denne meget væsentlige dagsorden. På den baggrund var der en klar tilkendegivelse fra både regeringen og et bredt udsnit af Folketinget af, at man i den grad prioriterer denne kobling med retsstatsmekanismen.

Nu er opgaven så at få aktiveret mekanismen så hurtigt som muligt. Udfordringen i den henseende er, at det først kan ske, når EU-Domstolen har givet deres vurdering af mekanismen, da Polen og Ungarn har lagt sag an. Polen og Ungarn stemte jo imod retsstatsmekanismen. Regeringen har intervenseret i sagen til støtte for Rådet, for vi vurderer naturligvis, at retsstatsmekanismen er fuldt ud i overensstemmelse med traktaten, og at den bør aktiveres så hurtigt som muligt. Derfor er det positivt, at EU-Domstolen har meddelt, at de vil fremskynde sagen. Fra dansk side følger vi sagen tæt og presser på, hvor det kan lade sig gøre. I den forbindelse er det godt at vide, at man har et bredt udsnit af Folketinget i ryggen; det gør, at man taler med større vægt til møderne.

Regeringen mener, at en stærk retsstat er den bedste garanti for overholdelse af de grundlæggende rettigheder. Det gælder eksempelvis også forbud mod at diskriminere mennesker på baggrund af deres seksuelle orientering eller køn. Det er vigtigt, at brud på retsstatsprincipper kan have negative økonomiske konsekvenser. Teknisk set forholder det sig sådan, at retsstatsmekanismen kun kan aktiveres, hvis problemet med retsstaten påvirker EU's budget. Det er en omstændighed, man er nødt til at have med i de videre overvejelser. Det vil f.eks. sige, at diskrimination mod LGBTI-personer ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at kunne bruge retsstatsmekanismen. Når det er sagt, vil regeringen fortsat presse på for, at Kommissionen bruger alle tilgængelige redskaber, når der sker brud på de fælles værdier. Det er noget, vi ser på med den allerstørste alvor.

På 3 ud af 11 kriterier har Kommissionen tildelt Tjekkiet karakteren B, som angiver en middelgrad af opfyldelse. Tjekkiet opfylder dermed minimumskravet for en positiv samlet vurdering. Som alle tidligere vurderinger af genopretningsplaner har Kommissionen tildelt karakteren B for omkostningsskøn, hvilket skal ses i lyset af, at det er meget vanskeligt at opgøre alle omkostningsskøn detaljeret for alle tiltag og initiativer. Tjekkiet har derudover modtaget karakteren B for sammenhængene investeringer og reformer, og Kommissionen vurderer, at planen på nogle områder som bl.a. bæredygtig transportinfrastruktur ikke understøtter investeringerne med relevante reformer. Endelig har Tjekkiet modtaget et B for kriteriet om effektive mål og milepæle, da Kommissionen bl.a. vurderer, at planen indeholder visse mål og milepæle, der kan være svære at opnå og er forbundet med usikkerhed. Tjekkiet opnår den bedste karakter A på de øvrige punkter, herunder de punkter, hvor en topkarakter er et krav, f.eks. kravet om mindst 37 pct. udgifter til klimatiltag og overholdelse af »do no significant harm«-princippet.

Søren Søndergaard: Hvis det tilfældigvis står på ministerens papir, vil jeg gerne vide, hvornår forordningen med rammerne for genopretningsfaciliteten rent faktisk trådte i kraft.

Tak for den ærlige fremlæggelse af retsstatsmekanismen. Det er nemlig rigtigt, at mekanismen kun kan bruges, når problemerne er relateret til EU-budgettet. Det diskuterede vi jo også, da den blev indført, for det betyder, at man – hvis man bruger EU-midler i en post, hvor nationale midler bliver overflødiggjort – kan bruge de overflødiggjorte midler til at gennemføre diskrimination. Det er derfor, vores diskussioner med udenrigsministeren om en sag mod Polen og Ungarn for overtrædelse af retsstatsprincipper er så vigtig, hvad enten det bliver en statssag eller en sag rejst af Kommissionen.

Kim Valentin: Det var meningen, at der skulle have været nogle retningslinjer for retsstatsmekanismen, men de findes endnu kun i udkast. Kan man derfor ikke sige, at man har konkluderet før tid, i og med at man er gået i gang med at arbejde ud fra genopretningsplanerne, når nu retningslinjerne for anvendelsen af mekanismen ikke foreligger endnu? Hvad er ministerens holdning til det? Eller udgør det ikke et stort problem?

Jeg går ud fra, at ministeren har fået tilsendt materiale om retningslinjerne. Hvor langt er man i processen med at få det læst? Har man dannet sig nogle holdninger? Foregår der en dialog om retningslinjerne? Er der en risiko for, at man indser, at man ville have bedømt nogle af genopretningsplanerne anderledes, hvis retningslinjerne ender med at se anderledes ud, end man havde forventet?

Finansministeren: Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft den 19. februar 2021.

Det er ærgerligt, at Polen og Ungarn stemte imod retsstatsmekanismen og siden har rejst en sag, for det skaber usikkerhed omkring, præcis hvilken slags instrument vi får til vores rådighed. Men det er jo landenes ret at rejse en sådan sag. Jeg håber, EU-Domstolen når frem til at støtte Rådets fortolkning, så vi kan komme i gang. I så fald vil mekanismen træde i kraft fra 1. januar 2021.

Det er et godt eksempel på, at man altid skal prøve at finde landingsbaner mellem landene og institutionerne. Bismarck sagde engang, at der fandtes to ting, der ikke nødvendigvis var kønne at se på. Den ene var pølseproduktion, og den anden var politik. Uden sammenligning i øvrigt er det jo til tider en møjsommelig og svær proces, hvor der er forskellige holdninger på spil. Jeg tillader mig ikke desto mindre at glæde mig over, at alle lande – på nær to – samt Rådet og Europa-Parlamentet bakkede op om at koble retsstatsmekanismen til EU's budget, og jeg håber, at EU-Domstolen vil dømme til fordel for det. Hovedformålet med genopretningen er jo at holde hånden over europæiske virksomheder og arbejdspladser.

Kim Valentin: Kan ministeren komme med et kvalificeret bud på, hvornår EU-Domstolen træffer afgørelse? Der er stor interesse for sagen i udvalget, og jeg håber, at ministeren vil orientere om det, så snart der kommer lyd fra Domstolen. Det skal helst foregå på en ordentlig måde, og vi ser gerne, at der er forudsætninger for en god drøftelse, når retningslinjerne kommer på plads.

Finansministeren: Jeg er hverken dommer eller involveret i EU-Domstolens arbejde og tilrettelæggelse af sager i øvrigt, men det kan være, at dommen allerede vil falde i slutningen af 2021. I givet fald vil det bane vej for, at Kommissionen – såfremt sagen falder ud til Rådets side – kan akti-

vere mekanismen allerede primo 2022. Men det kan selvfølgelig vise sig at forløbe anderledes; EU-Domstolen er en uafhængig og selvstændig institution.

Jeg så også gerne, at vi løbende tager dialogen om denne sag. Det er et fælles opmærksomhedspunkt for regeringen og Folketinget, og det giver os en stærkere stemme på den europæiske scene.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

a) Status over EU's 2022-budget

Finansministeren: Jeg forlagde som bekendt sagen til forhandlingsoplæg den 8. juli 2021. Den 14. juli blev der på Coreper opnået enstemmig opbakning til kompromis om Rådets position. Dagen efter kompromisset blev indgået, sendte vi en skriftlig orientering om udfaldet af forhandlingerne til udvalget. Som vi drøftede før sommerferien, var der et ønske om, at der gives en afrapportering, efter der er indgået en endelig budgetaftale. Men jeg vil gerne kvittere for den store interesse, der er for EU-budgettet ved i dag at supplere den skriftlige orientering med et par ord.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at vi også får lejlighed til at drøfte EU's 2022-budget forud for budget-øko-finrådsmødet til november. Forhandlinger følger som bekendt en særlig forligsprocedure for budgetområdet, hvor der i forbindelse med rådsmødet forhandles med Europa-Parlamentet med henblik på endelig aftale.

Indhold i rådspositionen

I forhold til selve indholdet i rådspositionen indebærer den et samlet forpligtelsesniveau på ca. 168 mia. euro og et betalingsniveau på 170 mia. euro. Sammenlignet med Kommissionens forslag øges margenen med ca. 1,4 mia. euro i forpligtelser og ca. 0,7 mia. euro i betalinger. Det er positivt. Dermed er der skabt mere rum til at kunne håndtere uforudsete udgifter. Den større margen er især fundet ved at moderere nogle af de meget store udgiftsstigninger, som Kommissionen havde lagt op til. På administrationsområdet fremgår det af rådspositionen, at man ønsker at drøfte Europa-Parlamentets krav om en stigning på 322 ansatte.

Rådspositionen imødekommer mange af de prioriteter, som fremgår af regeringens forhandlingsoplæg. Det er især værd at bemærke, at margenen øges med 1,4 mia. euro i forpligtelser og 0,7 mia. euro i betalinger. Derudover indebærer rådspositionen, at der modereres i nogle af de meget store stigninger, som Kommissionen har lagt op til. Endelig er der i rådspositionen stadig et solidt fokus på danske prioriteter inden for bl.a. forskning, klima, migration og digitalisering.

Overordnet set ser jeg rådspositionen som et solidt grundlag for de forestående forhandlinger med Europa-Parlamentet om EU's budget for 2022. Jeg synes også, det er positivt, at samtlige lande har tilkendegivet støtte til rådspositionen. Det er et vigtigt signal for de videre forhandlinger. Som nævnt tidligere igangsættes forhandlingerne med Europa-Parlamentet til oktober. Det er forventningen, at vi i løbet af november eller december når frem til en endelig aftale for næste års EU-budget.

Den fungerende formand: Jeg vil gerne have lov at kvittere for, at ministeren giver en opfølgning på det meget brede mandat, der blev givet i juli, til forhandlingerne om EU's budget for 2022. Det er rart at blive oplyst om, hvad der sker med mandatet til forhandlingerne. Lad os bruge den metode fremover.

Finansministeren: Tak for de pæne ord fra den fungerende formand. Jeg ser det som et udtryk for et godt samarbejde.

Anne Sophie Callesen: Det er dejligt at få en nærmere orientering om, hvordan man har brugt mandatet i budgetforhandlingerne. Tak for det. Jeg håber ligesom den fungerende formand, at den gode praksis vil fortsætte.

Mødet sluttede kl. 14.05.